

BÉKÉS VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: BE/02/86-1/2023. Tárgy: Szakmai segítségnyújtás a helyi önkormányzatok
Ügyintéző: Darabontné dr. Harmati temető rendeleteinek célvizsgálata kapcsán
Ágnes
Telefon: (66) 622-063

Dr. Blága János részére

jegyző

Füzesgyarmati Polgármesteri Hivatal

Füzesgyarmat

FÜZESGYARMATI POLGÁRMESTERI HIVATAL FÜZESGYARMAT		
Erkezett: 832	2023 FEBR 07.	
Ügyiratszám: 655-1	Mell:	
Eloszám	Utoszám	Eloadó:

Dr. Blága J.

Tisztelt Jegyző Úr!

A Békés Vármegyei Kormányhivatal a Miniszterelnökség területi közigazgatásért felelős államtitkára által kiadott 2022. évi ellenőrzési munkaterv alapján elvégezte az illetékességi területén működő települési önkormányzatok által megalkotott temető rendeletek törvényességi vizsgálatát. Magyarország Alaptörvényének 34. cikk (4) bekezdése alapján a Kormány a fővárosi és a vármegyei kormányhivatal útján biztosítja a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletét. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 133. § (3) bekezdése alapján és a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 31. § a) pontjában biztosított jogkörömben eljárva **Füzesgyarmat Város Önkormányzata Képviselő-testületének a köztemetőkről és a temetkezés rendjéről szóló 4/2020. (VI. 19.) önkormányzati rendeletével (a továbbiakban: ör.) kapcsolatban az alábbi**

szakmai segítségnyújtással élek.

Az Möt. 132. § (3) bekezdése alapján a kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárásában vizsgálja az érintett

- működésének, döntéshozatali eljárásának jogszerűségét;
- döntéseinek jogszerűségét;**
- jogalkotási, továbbá jogszabályon alapuló döntési és feladatellátási kötelezettségének teljesítését.

Az Möt. 133. § (3) bekezdése alapján a kormányhivatal **szakmai segítséget nyújt** az érintett részére az általa alkalmazandó jogszabályok tartalmával összefüggésben az érintett jogszerű működése céljából.

A célvizsgálat az ör. kapcsán az alábbi törvényértést tárta fel.

1. A jogalkotásról szóló 2010. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Jat.) 5. § (8) bekezdése értelmében „A felhatalmazás jogosultja a jogszabályt köteles megalkotni, kivéve, ha a felhatalmazást adó jogszabályból kifejezetten más következik.”

Az ör. a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Ttv.) 41. § (3) bekezdés a) pontjával ellentétben nem szabályozza **a temető rendeltetésszerű használatához szükséges egyéb helyi, tárgyi és infrastrukturális feltételeket.**

A Ttv. 6. § (1) bekezdése szerint „A temető tulajdonosának feladata a temető tárgyi és infrastrukturális létesítményeinek, zöldfelületeinek, valamint sírhelytábláinak megépítése, illetőleg kialakítása.”

A Ttv. 9. § (1) bekezdése az alábbiak szerint határozza meg azokat a helyi, tárgyi és infrastrukturális feltételeket, amelyeket a temető létesítése során a temetőtulajdonos biztosítani köteles: út, ravatalozó, a halottak ideiglenes elhelyezésére szolgáló tároló és hűtő, a temető bekerítése vagy élősvénnyel való lehatárolása, vízvételi lehetőség, illemhely, az utak sorfásítása, hulladék tároló. Az ör-ben ennek megfelelően meg kell határozni azokat a tárgyi és infrastrukturális feltételeket, amelyeket biztosítanak a temetőben.

Az ör. a Ttv. 41. § (3) bekezdés b) pontjával ellentétben nem szabályozza ravatalozó használatának és igénybevételeinek szabályait. Az ör. kiegészítése szükséges a felhatalmazásnak megfelelően.

2. Az ör. 6. § (2) bekezdése a sírhely **előre megváltása** esetén azt tartalmazza, hogy „A rendszeres gondozás legalább 6 hónapos elmulasztása esetén a sírhely megváltás hatályát veszti.”

A Ttv.22. § (1) bekezdése szerint **a temetési hely felett** az rendelkezik, aki megváltotta.

A temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény végrehajtásáról szóló 145/1999. (X. 1.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 18. § (5) bekezdése szabályozza a rendelkezési jog megszűnésének eseteit:

„Megszűnik a rendelkezési jog gyakorlása, ha a használati idő meghosszabbítás hiányában lejár, illetve, ha a temetési hely megszűnik.”

Ebben a tárgykörben nincs további rendeletalkotási felhatalmazása az önkormányzatnak, tehát nincs lehetősége az önkormányzatnak arra, hogy a temetési hely feletti rendelkezési jogot a sírhely gondozatlansága miatt megszüntesse. Az ör. hivatkozott rendelkezésének hatályon kívül helyezése szükséges.

3. A sírhely méretezésére vonatkozóan a Korm. rendelet 11. § (3) bekezdése meghatározza, hogy 2,5 méter, vagy annál mélyebben található vízszint esetén a sírgödör mélysége 2 méter. A Korm. rendelet 10. § (5) bekezdése szerint a temetési helyek szélességi, hosszúsági méretét, valamint az egymástól való távolságot kell szabályozni, **azaz a sírgödör mélységét nem, azt a Korm. rendelet kifejezetten szabályozza.** Az ör. 7. § (2) bekezdés c) pontja a gyermek sírhely esetében a mélységet 1.60 m mélységben, a 7. § (2) bekezdés e) pontja a sírbolt mélységét 2.60 m-ben határozta meg. Az ör. 7. § (2) bekezdés c) és e) pontjai tehát jogszabálysértőek, tekintettel arra mélység tekintetében a jogszabály nem tesz különbséget az egyes sírhelyek között.

4. Az ör. 2. melléklete „*Temetői szolgáltatási díjak*” cím alatt szabályozza valamennyi díjat.

A „*Temetői szolgáltatási díjak*” fogalom alkalmazása nem javasolt, tekintettel arra, hogy sem a Ttv., sem az Korm. rendelet nem alkalmaz ilyen gyűjtőfogalmat, így az ör. ezen fogalomhasználata a normavilágosság elvébe ütközik.

A Ttv. 40. § (2) és (3) bekezdései a díjakkal kapcsolatban az alábbi szabályozást tartalmazzák: „(2) A temető tulajdonosa, köztemető esetén az önkormányzat a temető üzemeltetésével és fenntartásával kapcsolatosan felmerült szükséges és indokolt költségek alapján állapítja meg

a) a temetési hely, illetőleg az újraváltás díját,

b) a temetkezési szolgáltatók kivételével a temetőben vállalkozásszerűen munkát végzők által fizetendő temetőfenntartási hozzájárulás díját,

c) a temetői létesítmények, illetve az üzemeltető által biztosított szolgáltatások igénybevételeért a temetkezési szolgáltatók által fizetendő díjat,

d) a temetőbe való behajtás díját.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott díjfajtákon belül a köztemetőkre vonatkozó díjak mértékét az önkormányzat rendeletben állapítja meg. A díjmértékeket évente felül kell vizsgálni.”

A temetői díjak fogalmkörében tehát négy díjcsoporthoz különböztethető meg: a sírhelydíj, a temető-fenntartási hozzájárulás díja, a létesítmények és az üzemeltető által biztosított szolgáltatások igénybevételei díja és a temetőbe való behajtás díja. Más díjat nem lehet meghatározni.

A Ttv. 40. § (2) bekezdés c) pontja alapján az önkormányzat rendeletben állapítja meg a temetői létesítmények, illetve az üzemeltető által biztosított szolgáltatások igénybevételéért a temetkezési szolgáltatók által fizetendő díjat.

A Ttv. 40. § (1) bekezdése taxatív felsorolja azokat a szolgáltatásokat, amelyeket az üzemeltető is biztosíthat a köztemetőben, ezek a következők: az elhunyt hűtésével, ravatalozásával, a temetőben erre a célra rendszeresített szállító járművön történő szállításával, továbbá a hamvaknak az erre szolgáló berendezéssel történő szórásával, urnaelhelyezéssel, sírásással, sírhelynyitással, sírbahelyezéssel, visszahantolással, újratemetéssel és exhumálással kapcsolatos feladatok.

Az ör-ben csak a fent felsorolt díjak szabályozhatóak, amennyiben azokra nézve kötelezővé tették az üzemeltető szakszemélyzetének és berendezésének igénybevételét.

Az ör. 3. § (2) bekezdése valamennyi, a Ttv. 40. § (1) bekezdésében felsorolt tevékenységre kötelezővé tette az üzemeltető szakszemélyzetének és berendezésének igénybevételét, de díjat nem mindenre állapított meg. Nem rendelkezik a hamvaknak az erre szolgáló berendezéssel történő szórásával kapcsolatos díjáról, urnaelhelyezéssel kapcsolatban csak a falban történő elhelyezés díját állapította meg, sírásás díját a hantolás és szállítás díjával együttesen állapította meg, külön nem, sírhelynyitás, sírbahelyezés, újratemetés díját nem állapították meg.

A fentiek alapján további díjak meghatározására az önkormányzat nem rendelkezik rendeletalkotási felhatalmazással (pl. kellékek díja). Továbbá az üzemeltetői feladatokra szintén nem lehet díjat megállapítani (elhunyt átvétele, átadása).

Az ör. 2. mellékletében meghatározott díjak esetében továbbá nem egyértelmű, hogy ki a fizetésre kötelezett. A fentiek alapján az ör. díjakat tartalmazó 2. mellékletének felülvizsgálata és módosítása szükséges.

5. A Jat. 3. §-a értelmében „A jogszabályban nem ismételt meg az Alaptörvény vagy olyan jogszabály rendelkezése, amellyel a jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes.”

Az ör.

- 4. § (1) bekezdése a Ttv.19. § (2) és (3) bekezdését ismétli meg,
- 5. § (1) és (2) bekezdései tartalmilag megismétlik a Korm. rendelet 10. § (1) és (2) bekezdését,
- 8. § (2) bekezdésében foglaltak megismétlik a Korm. rendelet 15. § (1) és (2) bekezdéseit,
- 10. § (2) bekezdése a Ttv. 25. § (1) bekezdésének korábbi időállapota szerint felsorolja a temetkezési szolgáltatási tevékenységeket,
- 11. § megismétli a Ttv.19. § (2) és (3) bekezdésében foglaltakat,
- 15. § (2) és (3) bekezdései tartalmilag megismétlik a Korm. rendelet 18. § (2) és (3) bekezdéseit.

Az Möt. 133. § (3) bekezdése alapján kérem Jegyző Urat, hogy a szakmai segítségnyújtásban foglaltakat vizsgálja meg, és az ör. módosítását, vagy új önkormányzati rendelet megalkotását a fenti jogszabálysértések megszüntetése érdekében szíveskedjék előkészíteni. Kérem, hogy **legkésőbb 2023. február 28. napjáig tájékoztasson** arról, hogy a szakmai segítségnyújtás alapján milyen intézkedést tett.

A törvényességi felügyeleti eljárásunk során fokozott figyelmet fordítunk a most jelzett törvényt sértések megszüntetésére, és szükség esetén az Möt.-ben biztosított törvényességi felügyeleti eszközöket fogjuk alkalmazni.

Békéscsaba, időbélyegző szerint

Tisztelettel:

Dr. Takács Árpád
főispán
nevében és megbízásából:

Dr. Kása Róbert
főosztályvezető

A dokumentum elektronikusan hitelesített.
Dátum: 2023.02.01 09:18:38
Békés Vármegyei Kormányhivatal
Kiadmányozó: TFIK TFIK

